

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248557

ผลของเทคนิคการทดสอบสวน หลักรัฐานเท็จ การขอมตาม และกาารลัดขตามสิ่งขึ้นำในกรรบบวนการ
บักตามต่อกาารรับสารภาพเท็จ

นางสาวภัทธา พิทักษานนท์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

b002534๑๑

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248557

ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ
ซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ

นางสาวภัทรา พิทักษานนท์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 7 8 1 2 9 8 3 8

EFFECTS OF INTERROGATIVE TECHNIQUE, FALSE EVIDENCE, COMPLIANCE AND
INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY ON FALSE CONFESSION

MISS PATTRA PITAKSANUNKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ

โดย

นางสาวภัทรา พิทักษานนท์กุล

สาขาวิชา

จิตวิทยาสังคม

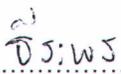
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

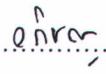
อาจารย์ ดร.อภิชนา ไชยวุฒิกรณ์วานิช

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

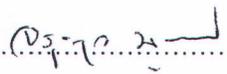
 ..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. อภิชนา ไชยวุฒิกรณ์วานิช)

 ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณางค์ มณีศรี)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์)

 ..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย)

ภัทธา พิทักษานนท์กุล : ผลของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามต่อการรับสารภาพเท็จ. (Effects of interrogative technique, false evidence, compliance and interrogative suggestibility on false confession) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อภิชนา ไชยวุฒิกวรรณ์วานิช, 168 หน้า.

248557

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านสถานการณ์และปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่มีต่อการรับสารภาพเท็จของกลุ่มตัวอย่างในระหว่างกระบวนการสอบสวน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด 165 คน การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกและผลที่ได้พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 165 คน มีกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับสารภาพเท็จทั้งหมด 71 คน ในการวิจัยครั้งนี้สมการถดถอยโลจิสติกสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ถูกต้องร้อยละ 64.8 โดยที่เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และการยอมตามเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนอัตราเร็วในการพิมพ์และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามไม่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะยอมรับสารภาพเท็จมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง และการยอมตามเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม เมื่อพิจารณาสมการถดถอยโลจิสติกที่ประกอบไปด้วยตัวแปรต้นทั้งหมด (ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน, หลักฐานเท็จ, การยอมตาม, การคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม, และอัตราเร็วในการพิมพ์) พบว่าสมการดังกล่าวเป็นสมการที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด โดยสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ร้อยละ 18.00 ($R^2_{cs} = .18$) ในขณะที่ในสมการที่มีเพียงตัวแปรด้านสถานการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราเร็วในการพิมพ์ สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้รองลงมา และโมเดลที่ประกอบไปด้วยตัวแปรด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ต่ำที่สุด

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม..... ลายมือชื่อนิสิต.....ภัทธา พิทักษานนท์กุล
ปีการศึกษา.....2553..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....อภิชนา

5178129838 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORDS: FALSE CONFESSION / INTERROGATIVE TECHNIQUE / FALSE EVIDENCE / COMPLIANCE / INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY.

PATTRA PITAKSANUNKUL: EFFECTS OF INTERROGATIVE TECHNIQUE, FALSE EVIDENCE, COMPLIANCE, AND INTERROGATIVE SUGGESTIBILITY ON FALSE CONFESSION. THESIS ADVISOR: LECTURER APITCHAYA CHAIWUTIKORNWANICH, PH. D., 168 PP.

248557

The purpose of this experiment was to investigate the effect of situational and personality factors on false confession during an interrogative procedure. The research sample consists of 165 undergraduate students and the logistic regression was used to analyze the data. Results indicate that 71 out of 165 participants make false confession, while 94 do not make false confession and the logistic regression equation can correctly predict false confession for 66.7%. Interrogative technique, false evidence, and compliance can significantly predict false confession ($p < .01$), whereas typing speed and interrogative suggestibility can not. Furthermore, the findings also suggest that participants of the minimization (reduced) condition are more likely to confess than those of the maximization (included) condition and compliance can predict false confession better than interrogative suggestibility. The equation comprises of all five variables (i.e., interrogative techniques, false evidence, compliance, suggestive personalities, and typing speed) is the best equation in predicting 18% ($R^2_{CS} = .18$) of the variation when compared to the second equation that has only situational factors. The worst equation has only personality factors as predictors.

Field of study.....Social Psychology..... Student's signature..... *Pattra*.....
Academic year.....2010..... Advisor's signature..... *Apitchaya*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือส่วนใหญ่จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อภิษฎา ไชยวุฒิกภรณ์วานิช ที่นอกจากจะให้การสนับสนุน และฝึกฝนผู้วิจัยให้มีความรู้ ยังให้ความเมตตา ถ่ายทอดประสบการณ์ดีๆ สอนให้เชื่อในความหวัง สอนให้เชื่อในความดีงาม และปลูกฝังคุณธรรม ทำให้ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้เรียนรู้อะไรมากมายทั้งทางวิชาการและทางโลก และพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในวันข้างหน้า ด้วยพลังใจที่เข้มแข็งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์อีก 4 ท่านที่ได้ให้ความรู้และวิทยาการทางจิตวิทยาและสถิติ อันทรงคุณค่าแก่ผู้เขียน ทำให้ผู้วิจัยนำไปประยุกต์ในชีวิต ในการช่วยเหลือสังคม และต่อยอดเส้นทางอาชีพของผู้วิจัยในอนาคตให้ยาวออกไป คณาจารย์เหล่านั้น ได้แก่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี และอาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์

ความสำเร็จในชีวิตของผู้วิจัยในวันนี้จบถึงวันข้างหน้าจะถือว่ามีอาจารย์ทั้ง 5 ท่านนี้เป็นทางเสื่อใหญ่

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งหลายที่ช่วยให้ความร่วมมือกับการทดลอง รวมถึงเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความอำนวยความสะดวกแก่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลา 1 เดือน และขอขอบคุณพี่ชาย นายเดชา รักจรรยาบรรณ ที่ช่วยพัฒนาโปรแกรมการทดลอง ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี โดยจะขอมอบโปรแกรมการทดลองนั้นให้แก่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้รุ่นน้องได้ใช้ในการศึกษาสืบต่อไป

นอกจากนี้ยังขอขอบคุณ นายธนวัต ปุณยกนก ผู้ที่คอยช่วยเหลือปรับตรวจ แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาทั้งปัญหาด้านการเรียนและด้านชีวิต นางสาวสรिया โชติธรรม เพื่อนสนิทผู้คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจในยามท้อแท้ นายกณิกนันต์ ศรีวัลลภ ผู้คอยช่วยเหลือด้านการเรียนและให้วิทยาทานเป็นความรู้แก่ผู้เขียนเสมอมา และเพื่อนๆคณะจิตวิทยาสังคมรุ่นปี 2551 ทุกคน สำหรับความทรงจำที่ดีๆ สำหรับความช่วยเหลือ คำแนะนำ สำหรับความมีน้ำใจ และการร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมหยาดเหงื่อร่วมมีน้ำตา ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

สุดท้าย ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ขออนุโมทนาคุณประโยชน์ที่งานวิจัยชิ้นนี้อาจจะมีต่อสังคม ให้แก่นายบรรจง และนางเยาวนุช พิทักษานนท์กุล บิดามารดาผู้เลี้ยงดู และครูบาอาจารย์ รวมถึงผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าตั้งแต่เด็ก จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
แนวคิดเรื่องการรับสารภาพเท็จ.....	5
แนวคิดเรื่องการสร้างเรื่องราวเท็จ.....	20
แนวคิดเรื่องการสอบสวน.....	23
แนวคิดเรื่องหลักฐานเท็จ.....	37
แนวคิดเรื่องอัตราความเร็วในการพิมพ์.....	44
แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพของผู้ถูกสอบสวน.....	47
แนวคิดเรื่องการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม.....	48
แนวคิดเรื่องการยอมตาม.....	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	65
สมมุติฐานการวิจัย.....	65
ขอบเขตของการวิจัย.....	68
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	68
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	70
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
กลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
มาตรฐานการยอมตาม.....	74
มาตรฐานการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม.....	81
โปรแกรมกระตุ้นการรับสารภาพเท็จ.....	88

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	127
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	136
รายการอ้างอิง.....	140
ภาคผนวก.....	148
ภาคผนวก ก.....	149
ภาคผนวก ข.....	150
ภาคผนวก ค.....	155
ภาคผนวก ง.....	158
ภาคผนวก จ.....	160
ภาคผนวก ฉ.....	162
ภาคผนวก ช.....	163
ภาคผนวก ซ.....	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	168

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้ต้องหาที่ได้รับโทษและได้รับการปล่อยตัวหลังจากให้การรับสารภาพ เท็จไปในระหว่างการสอบสวน จากจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด 125 คน.....	9
2	ลักษณะเทคนิคการสอบสวนที่พบมากที่สุด 10 อันดับแรกจากการสำรวจ พนักงานสอบสวนในบริเวณเขตอเมริกาเหนือ 631 คน.....	33
3	จำนวน ร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนา มาตรฐานการยอมตาม.....	76
4	จำนวนข้อกระทงในมาตรการยอมตามแบ่งตามองค์ประกอบ.....	78
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงในมาตรการยอมตาม.....	79
6	สรุปค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จำนวนข้อกระทง ของมาตรการยอมตามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงและความตรง.....	81
7	จำนวน และร้อยละของเพศ อายุ คณะ และชั้นปีของกลุ่มตัวอย่างจากมาตรวัด การคล้อยตามสิ่งชี้แนะ.....	83
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนในมาตรการยอมตามกับคะแนนใน มาตรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ.....	84
9	สรุปคำพูดที่ใช้ในการทดลอง.....	96
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพเท็จ กับกลุ่มที่ไม่รับสารภาพเท็จ.....	101
11	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามเพศ.....	103
12	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามชั้นปี.....	104
13	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มอายุ.....	105
14	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามกลุ่มคณะ.....	106
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้แนะ ในกระบวนการซักถามและการยอมตามเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่รับสารภาพ เท็จกับไม่รับสารภาพเท็จ.....	107
16	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามการได้รับ หลักฐานและไม่ได้รับหลักฐาน.....	108

ตารางที่		หน้า
17	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของรับสารภาพเท็จจำแนกตามเทคนิคการ สอบสวน.....	109
18	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของการรับสารภาพเท็จจำแนกตามอัตรา ความเร็ว.....	110
19	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม รับสารภาพเท็จจากภายใน และสร้างเรื่องราวเท็จ.....	111
20	จำนวน ร้อยละ ของจำนวนตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจำแนกตามตัวแปรอิสระ...	112
21	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จ.....	115
22	อัตราความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับ สารภาพเท็จ.....	116
23	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรการยอมตามและการคล้อยตามสิ่ง ชี้นำในกระบวนการซักถามที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ.....	117
24	อัตราความสามารถของการยอมตามและการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการ ซักถามในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะรับสารภาพเท็จและไม่รับสารภาพเท็จ.	118
25	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และ อัตราความเร็วในการพิมพ์ที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จ.....	118
26	อัตราความสามารถของเทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราเร็วในการ พิมพ์ในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะเกิดการรับสารภาพเท็จและไม่รับ สารภาพเท็จ.....	119
27	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จแบบยอมตาม.....	122
28	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับสารภาพ เท็จจากภายใน.....	123
29	ผลการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการสร้าง เรื่องราวเท็จ.....	124
30	สรุปสมมุติฐาน ผลการทดสอบสมมุติฐาน และผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม.....	126

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพกรอบแนวคิดงานวิจัย.....	4
2	แผนภาพต้นไม้แสดงการแบ่งประเภทของการรับสารภาพเท็จ.....	11
3	ลักษณะการนั่งระหว่างผู้ที่กำลังให้การเท็จ กับผู้ที่กำลังให้การตามความจริง....	13
4	ขั้นตอนการนำผู้ต้องหามาดำเนินคดีและสอบสวนของตำรวจ.....	25
5	ลักษณะของห้องสอบสวน.....	28
6	โมเดลการวัดการยอมรับตาม 2 องค์ประกอบ.....	80
7	ภาพประกอบการทดลองในขั้นตอนที่ 2.....	91
8	สรุปการทดลองทั้งหมด.....	93